

utfärdad den 18 maj 1978.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.**Inledande bestämmelser****1 §** Kommer riket i krig, träder 4–6 §§ i tillämpning.**2 §** Regeringen får föreskriva att 4–6 §§ helt eller delvis skall tillämpas från tidpunkt som regeringen bestämmer,

1. om riket är i krigsfara,

2. om det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara vari riket har befunnit sig och om det till följd av dessa förhållanden föreligger knapphet eller betydande fara för knapphet inom riket på egendom av vikt för totalförsvaret eller folkförsörjningen,

3. om det befinnes nödvändigt att med hänsyn till försvarsberedskapen inkalla värnpliktiga till tjänstgöring med stöd av 27 § 2 mom. eller 28 § 1 mom. värnpliktslagen (1941:967).

Föreskrift enligt första stycket skall underställas riksdagens prövning inom en månad från det den utfärdades eller, om riksmöte ej pågår, från början av närmast följande riksmöte. Sker ej underställning eller godkänner riksdagen ej föreskriften inom två månader från det underställning skedde, upphör föreskriften att gälla.

3 § Föreligger ej längre förhållande som avses i 1 § eller 2 § första stycket, skall regeringen föreskriva att tillämpningen av 4–6 §§ skall upphöra.**Förfogande****4 §** För att tillgodose totalförsvarets eller folkförsörjningens ofrånkomliga behov av egendom eller tjänster, som icke utan olägenhet kan tillgodoses på annat sätt, får för statens eller annans räkning förfogande ske enligt denna lag.

Förfogande får icke riktas mot staten.

5 § Genom förfogande kan

1. fastighet tagas i anspråk med nyttjanderätt och annan egendom tagas i anspråk med äganderätt eller nyttjanderätt,

2. nyttjanderätt, servitut eller liknande rätt till egendom upphävas eller begränsas och nyttjanderätt i andra hand tillskapas,

3. ägare eller innehavare av fastighet, gruva, byggnad, industrianläggning eller annan anläggning eller av transportmedel, arbetsmaskin eller liknande åläggas att utöva verksamhet för eller på annat sätt medverka till framställning av egendom för statens eller annans räkning,

4. ägare eller innehavare av lageranläggning åläggas att förvara egendom,

5. ägare eller innehavare av transportmedel åläggas att ombesörja transporter.

6. viss person åläggas tillfällig uppgift för försvarsmakten som vägvisare, budbärare, arbetsmanskaper eller sjukvårdspersonal.

Ägare eller innehavare av egendom som omfattas av förfogande får icke överlåta, förbruka, skada, gömma undan eller föra bort egendomen.

6 § Kan förfogande över egendom antagas bli nödvändigt, får ägare eller innehavare i avvaktan på beslut om förfogande förbjudas att överlåta, förbruka, skada, gömma undan eller föra bort egendomen (dispositionsförbud).

Har ej beslut om förfogande meddelats och blivit gällande mot ägare eller innehavare av egendom inom en månad från det dispositionsförbud enligt första stycket beslutades, upphör förbudet att gälla mot honom. Föreligger särskilda skäl, kan dock tiden för förbudet förlängas med högst en månad.

7 § Om förfogande beslutar regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Förfogande över egendom skall riktas mot bestämd ägare eller innehavare av egendomen. I fall som avses i 1 § eller 2 § första stycket 1 eller 2 får dock regeringen föreskriva om förfogande som avser alla eller viss krets av ägare och innehavare av egendom av det slag som förfogandet gäller.

Dispositionsförbud och förlängning av tiden för sådant förbud beslutas av den myndighet som har rätt att besluta om förfogandet.

Om förfogande göres för annans räkning än statens, gäller vad som i denna lag sägs om staten i tillämpliga delar den för vars räkning förfogandet sker.

8 § Vid tillämpning av denna lag och med stöd av lagen meddelade föreskrifter skall tillses att den vars rätt beröres icke lider större förfång än som är nödvändigt. Egendom som oundgängligen behövs för någons förvärvsverksamhet får ej utan tvingande skäl tagas i anspråk.

9 § Har ägare eller innehavare av byggnad eller del av byggnad, som omfattas av förfogande, stadigvarande bostad i byggnaden eller skall han i händelse av utrymning inkvarteras i orten, har han rätt till det bostadsutrymme i byggnaden som han behöver. Detta gäller dock ej, om hans utnyttjande av byggnaden skulle medföra allvarligt hinder för den användning av byggnaden som åsyftas med förfogandet. I sådant fall skall den myndighet som beslutar om förfogandet tillhandahålla annat bostadsutrymme, om möjligt inom samma eller närbelägen ort.

Första stycket har motsvarande tillämpning på medlem av ägarens eller innehavarens familj.

10 § Lös egendom som kan antagas bli förbrukad eller förstörd eller väsentligt minska i värde tages i anspråk med äganderätt. Annan lös egendom tages i anspråk med nyttjanderätt. Om den myndighet som meddelar beslutet om förfogande finner lämpligt och ägaren medger det, får dock egendomen tagas i anspråk i det förra fallet med nyttjanderätt och i det senare med äganderätt.

Tages fast eller lös egendom i anspråk med nyttjanderätt, skall nyttjanderätten gälla tills vidare, om ej särskilda skäl föranleder att den bestämmes att gälla för viss tid.

11 § Ägare eller innehavare av egendom som tages i anspråk är skyldig att innan han avstår från egendomen se till att den sättes i sådant skick att den blir användbar för avsett ändamål, om åtgärden enligt vad som är brukligt skulle ha vidtagits av ägaren eller innehavaren vid frivillig överlåtelse eller upplåtelse av egendomen.

12 § Ägare eller innehavare av egendom, som tages i anspråk med nyttjanderätt, är skyldig att tåla eller vidtaga ändring eller förflyttning av inredning eller utrustning som hör till egendomen och att i övrigt tåla de åtgärder i fråga om egendomen vilka den myndighet som meddelar beslutet om förfogande finner nödvändiga.

13 § Ägare eller innehavare av egendom som omfattas av beslut om förfogande eller dispositionsförbud är skyldig att vårda egendomen samt att, om det påfordras, avlämna egendom som tages i anspråk genom förfogande. Tid och plats för avlämnande fastställs av den myndighet som har meddelat beslutet eller av myndighet som regeringen bestämmer.

Den som icke tillfredsställande kan fullgöra skyldighet enligt första stycket skall utan dröjsmål anmäla detta till länsstyrelsen eller till den myndighet som har meddelat beslutet eller bestämmelse om fullgörande av det.

14 § Beslut om förfogande och om dispositionsförbud blir gällande mot ägare, innehavare eller annan, som avses med beslutet, när han har fått del av detta. Gäller beslutet egendom och kommer någon först efter delfäendet i det läget att han, om beslutet ej hade meddelats, skulle ha kunnat råda över egendomen, blir det gällande mot honom från den senare tidpunkten.

Att beslut om förfogande i visst fall kan verkställas innan det har blivit gällande mot ägaren eller innehavaren följer av 56 § andra stycket.

15 § Egendom, som enligt denna lag tages i anspråk med äganderätt eller framställs för statens räkning, övergår i statens ägo när den avlämnas eller på annat sätt kommer i statens besittning.

16 § Mot beslut om förfogande och dispositionsförbud som har meddelats av annan myndighet än regeringen får talan föras hos regeringen genom besvär. Om ej annat föreskrives i beslutet, länder det till efterrättelse utan hinder av anförda besvär.

Ersättning

17 § Vid förfogande utgår ersättning enligt de grunder som anges i 29–36 §§. Om ersättning för skada till följd av dispositionsförbud föreskrives i 37 §.

Ersättning utges av den för vars räkning beslutet om förfogande eller dispositionsförbud har meddelats. Är denne annan än staten och fullgör han ej sin ersättningskyldighet, skall staten på begäran utge ersättningen.

Vad staten sålunda har utgivit, får staten kräva åter av den ersättningskyldige.

Värderingsnämnder

18 § För handläggning av ärenden om ersättning enligt denna lag finns en central värderingsnämnd (riksvärderingsnämnden) samt lokala värderingsnämnder till det antal och med de verksamhetsområden som föreskrives av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

För handläggning av ersättningsärenden rörande visst slag av egendom kan inrättas särskild värderingsnämnd för hela riket. I fråga om sådan nämnd gäller vad i denna lag föreskrives om riksvärderingsnämnden.

19 § Riksvärderingsnämnden består av ordförande och fyra andra ledamöter.

För varje ledamot finns en eller flera ersättare. Bestämmelserna i 20–23 §§ om ledamot gäller även ersättare.

20 § Ledamöterna i riksvärderingsnämnden utses för viss tid av regeringen.

Ledamot skall vara svensk medborgare. Den som är omyndig eller i konkurstillstånd får ej utöva befattning som ledamot. Ordföranden och ytterligare en ledamot skall vara lagfarna och erfarna i domarvärv.

21 § Innan ledamot börjar tjänstgöra i riksvärderingsnämnden, skall han ha avlagt domared.

22 § Bestämmelserna i 4 kap. rättegångsbalken om jäv mot domare skall tillämpas på ledamot i riksvärderingsnämnden.

23 § Riksvärderingsnämnden är beslutför när ordföranden och minst tre andra ledamöter är närvarande.

I fråga om omröstning i nämnden skall 16 kap. rättegångsbalken gälla i tillämpliga delar.

24 § Regeringen kan föreskriva att riksvärderingsnämnden skall arbeta på avdelningar. Bestämmelserna i 19–23 §§ gäller då i fråga om avdelning.

25 § Lokal värderingsnämnd består av ordförande och två andra ledamöter.

För varje ledamot finns en eller flera ersättare. Bestämmelserna i 26 § om ledamot gäller även ersättare.

26 § Ledamöterna i lokal värderingsnämnd utses för viss tid av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Uppdrag att vara ledamot får bara den undandraga sig som har fyllt sextio år eller har haft sådant uppdrag i tre år eller har förhinder på grund av sin tjänst.

Ledamot skall ha allmän erfarenhet i ersättnings- och värderingsfrågor. Ledamot i lokal värderingsnämnd för visst slag av egendom skall ha ingående erfarenhet av värdering av sådan egendom.

Ledamot skall vara svensk medborgare. Den som är omyndig eller i konkurstillstånd får ej utöva befattning som ledamot. Ej får någon samtidigt vara ledamot i riksvärderingsnämnden och lokal värderingsnämnd.

27 § Lokal värderingsnämnd är beslutför när nämnden är fulltalig.

I fråga om omröstning i nämnden skall 16 kap. rättegångsbalken gälla i tillämpliga delar.

28 § Statens rätt bevakas inför värderingsnämnd av ombud som utses av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Ersättningsgrunder

29 § Tages egendom i anspråk med äganderätt, utgår skälig ersättning för nödvändiga kostnader vid framställning eller återanskaffning eller, om egendomen tages i anspråk hos återförsäljare, vid återanskaffning och återförsäljning av sådan egendom.

30 § Tages egendom i anspråk med nyttjanderätt, utgår skälig ersättning för förlorad avkastning eller nytta och för kostnader i samband med åtgärd som avses i 12 § samt för skada på eller avsevärd försämring av egendomen.

Första stycket gäller i tillämpliga delar vid förfogande som avses i 5 § första stycket 2.

31 § Utövas verksamhet enligt 5 § första stycket 3–5, utgår ersättning med hänsyn till nödvändiga kostnader för verksamheten.

32 § För uppgift som avses i 5 § första stycket 6 och för åtgärd enligt 13 § första stycket första meningen utgår skälig ersättning.

33 § I den mån det är möjligt och lämpligt skall på förhand föreskrivas det pris som vid förfogande skall gälla såsom ersättning för egendom, åtgärd eller tjänst. Sådant pris upptages i taxa.

Taxa fastställs av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av riksvärderingsnämnden eller lokal värderingsnämnd med beaktande av 29–31 §§. Taxa kan fastställas att gälla för hela riket eller del av riket.

34 § Pris som har föreskrivits med stöd av allmänna prisregleringslagen (1956: 236) gäller vid tillämpning av förfogandelagen som taxepreis.

Om riksvärderingsnämnden på grund av särskilda omständigheter finner en tillämpning av taxepreis vara i visst fall obillig för den ersättningsberättigade, får nämnden bestämma ersättningen till högre belopp.

35 § Ersättning bestämmas med hänsyn till omständigheterna och gällande taxepreis vid den tid då egendomen avlämnas eller på annat sätt kommer i statens besittning eller då åtgärden eller tjänsten utföres. Är egendomen i färdigt skick vid den tidpunkt då beslutet om förfogande meddelas, bestämmas ersättningen med hänsyn till omständigheterna och gällande taxepreis vid den tidpunkten.

Fastställd ersättning får jämkas efter vad som är skäligt, om ändrade förhållanden påkallar det.

36 § Har beslut om förfogande meddelats i fråga om egendom och möter ej genom förvållande av den mot vilken förfogandet riktats hinder att taga egendomen i besittning för statens räkning, står staten faran för att egendomen av våda förstöres, försämras eller minskas.

37 § Upphör dispositionsförbud att gälla enligt 6 § andra stycket, utgår skälig ersättning för skada, som till följd av förbudet har uppkommit på den med förbudet avsedda egendomen, och för åtgärd enligt 13 § första stycket första meningen.

Handläggning av ersättningsärenden

38 § Ersättning enligt taxa bestämmes av den myndighet som har meddelat beslutet om förfogande eller av myndighet som regeringen bestämmer.

Ersättning som ej utgår enligt taxa bestämmes av lokal värderingsnämnd. Om särskilda skäl föreligger, kan riksvärderingsnämnden efter ansökan av parterna omedelbart taga upp fråga om sådan ersättning. Har enligt 18 § andra stycket inrättats särskild värderingsnämnd för visst slag av egendom, bestämmes dock i fråga om sådan egendom ersättning som ej utgår enligt taxa av den särskilda värderingsnämnden.

Har nyttjanderätt till egendom upplåtits genom frivillig överenskommelse i stället för att tillskapas genom förfogande och skadas egendomen eller försämras den avsevärt, skall ersättningsfrågan prövas av lokal värderingsnämnd, om upplåtaren begär det och skadan eller försämringen ej beaktades när överenskommelsen ingicks.

39 § Talan mot beslut av annan myndighet än lokal värderingsnämnd i ärende som avses i 38 § första stycket får av den som begär ersättning föras hos lokal värderingsnämnd genom besvär.

Mot lokal värderingsnämnds beslut i överklagat ärende eller i ärende om fastställande av taxa får talan ej föras. I annat fall får talan mot lokal värderingsnämnds beslut föras hos riksvärderingsnämnden genom besvär.

Vill någon med stöd av 34 § andra stycket göra anspråk på ersättning utöver taxepreis, skall han inom besvärstiden göra ansökan om det hos riksvärderingsnämnden.

40 § Mot riksvärderingsnämndens beslut enligt denna lag får talan ej föras.

Utbetalning av ersättning

41 § Sedan beslut om ersättning har vunnit laga kraft, skall fastställt ersättningsbelopp genast betalas ut till den ersättningsberättigade, om ej annat följer av 42–44 §§.

42 § Om någon till säkerhet för fordran har panträtt eller retentionsrätt i

egendom som tages i anspråk med äganderätt enligt denna lag, har han rätt att utfå sin fordran ur ersättningen för egendomen, även om fordringen ej är förfallen till betalning. I ersättning som nu nämnts inräknas även ersättning i fall som avses i 5 § första stycket 2.

Utgår enligt denna lag ersättning för skada på eller avsevärd försämring av egendom, har första stycket motsvarande tillämpning.

Fordran, som avses i första stycket och som ej är förfallen till betalning och icke löper med ränta före förfallodagen, beräknas till det belopp som efter fem procent årlig ränta utgör fordringens värde på betalningsdagen. Motsvarande gäller om utfäst ränta är lägre än fem procent.

43 § I fråga om nedsättning, fördelning och utbetalning av ersättning, som fastställts att utgå för skada på eller avsevärd försämring av fastighet, samt om verkan därav gäller i tillämpliga delar expropriationslagen (1972: 719).

Kan flera göra anspråk på betalning ur ersättning, som i annat fall än som avses i första stycket fastställts enligt denna lag, och enas de ej om hur ersättningen skall fördelas mellan dem, skall ersättningen nedsättas hos överexekutor. I fråga om nedsatt belopp skall i tillämpliga delar iakttagas lagen (1927: 56) om gälds betalning genom penningars nedsättande i allmänt förvar.

44 § Ersättning för egendom som är utmätt skall utges till utmätningsmannen. Avser ersättningen egendom som är belagd med kvarstad eller ställd under skingringsförbud, skall ersättningen utges till överexekutor.

Uppgiftsskyldighet m. m.

45 § Den mot vilken förfogande riktas är skyldig att lämna uppgift om rätt som annan har i fråga om den med förfogandet avsedda egendomen.

46 § I den mån det behövs för att genomföra förfogande i fråga om egendom skall var och en på anfordran av myndighet som får besluta om förfogandet lämna uppgift om den mängd av egendomen som han innehar eller som han har tillverkat eller till vars framställning han har medverkat.

Har någon underlåtit att fullgöra skyldighet enligt första stycket, får länsstyrelse eller, enligt regeringens bestämmande, annan myndighet förelägga honom vid vite att fullgöra skyldigheten.

47 § För kontroll av att uppgift som har lämnats enligt 46 § är riktig och fullständig skall uppgiftsskyldig på begäran av länsstyrelse eller av annan myndighet som regeringen bestämmer tillhandahålla myndigheten handelsböcker och andra affärshandlingar på tid och plats som myndigheten fastställer.

Efterkommer uppgiftsskyldig ej begäran enligt första stycket eller föreligger särskild anledning till kontroll, får myndighet som sägs i första stycket besluta om undersökning av kontor, fabrik, butik, serveringslokal, lagerlokal, ladugård eller annat utrymme eller förvaringsställe, som den uppgiftsskyldige råder över, och om omhändertagande av hans handelsböcker och andra affärshandlingar.

Vid undersökning och omhändertagande enligt andra stycket skall bestämmelserna i 28 kap. rättegångsbalken om husrannsakan gälla i tillämpliga delar. Myndigheten utövar den befogenhet som vid husrannsakan tillkommer undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. Det åligger polismyndighet att lämna den handräckning som behövs för undersökningen och omhändertagandet.

48 § Ägare eller innehavare av egendom, beträffande vilken förberedelser för förfogande enligt 63 § kommer i fråga, är på begäran av myndighet som regeringen bestämmer skyldig att lämna för sådant ändamål nödvändiga uppgifter om egendomen och att tillhandahålla den för besiktning på tid och plats som myndigheten fastställer.

Har någon underlåtit att fullgöra skyldighet enligt första stycket, får länsstyrelse förelägga honom vid vite att fullgöra skyldigheten.

Efterkommes icke föreläggande vid vite att hålla egendom tillgänglig för besiktning, får länsstyrelsen i stället för att utsätta nytt vite besluta om handräckning för att genomföra besiktningen. Sådant handräckning lämnas av polismyndighet på den försumliges bekostnad.

49 § Skyldighet enligt 45–48 §§ skall fullgöras utan ersättning, om ej regeringen bestämmer annat.

50 § Mot beslut om föreläggande av vite enligt denna lag får talan ej föras annat än i samband med talan mot beslut om utdömande av vitet.

Talan mot beslut om åtgärd enligt 47 § andra stycket eller mot länsstyrelsens beslut om handräckning enligt 48 § tredje stycket föres hos kammarrätt genom besvär. Sådant beslut går i verkställighet utan hinder av anförda besvär, om ej annat föreskrives i beslutet.

51 § Den som på grund av bestämmelse i denna lag har fått kännedom om yrkeshemlighet, arbetsförfarande, affärsförhållande, enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden eller förhållande av betydelse för folkförsörjningen eller för rikets säkerhet får ej obehörigen yppa eller utnyttja vad han sålunda har erfarit.

Ansvarsbestämmelser m. m.

52 § Till böter eller fängelse i högst sex månader dömes, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken, den som uppsåtligen

1. bryter mot föreskrift, åläggande, förbud eller villkor som gäller enligt eller har meddelats med stöd av 5, 6, 11, 12 eller 13 §,

2. underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet som åligger honom enligt 45, 46 eller 48 §,

3. vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som åligger honom enligt 45, 46 eller 48 § lämnar oriktig uppgift, om uppgiften innebär fara i bevishänseende,

4. underlåter att efterkomma begäran enligt 47 eller 48 §.

Är brott som avses i första stycket att anse som grovt, dömes till fängelse i högst två år. Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om det har skett i vinningssyfte eller har avsett en betydande mängd

av egendom eller eljest har varit av särskilt farlig art.

Begår någon av oaktsamhet gärning som avses i första stycket, dömes till böter eller, om brottet är grovt, till fängelse i högst sex månader. I ringa fall dömes ej till ansvar.

Den som har underlåtit att fullgöra skyldighet, som omfattas av vitesföreläggande enligt denna lag, får icke dömas till straff för underlåtenheten.

53 § Näringsidkare ansvarar för gärning som avses i 52 §, om den har begåtts i hans rörelse och han har haft eller bort ha vetskap om gärningen.

54 § Har någon begått brott som avses i 52 §, skall egendom, som han i samband med brottet har mottagit eller genom brottet har undanhållit, förklaras förverkad, om det ej är uppenbart obilligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

Äger den brottslige ytterligare sådan egendom som brottet har avsett, kan även denna förklaras förverkad. Annan egendom som han äger och som omfattas av beslut om förfogande eller dispositionsförbud kan också förklaras förverkad, om särskilda skäl föreligger.

55 § Har beslag lagts på egendom, som kan antagas bli förverkad, och är den underkastad förskämning eller snar förstörelse eller annan nedgång i värde, får den genast försäljas. Sådan försäljning skall alltid ske om ägaren begär det. Uppskattas egendomens värde till ettusen kronor eller mera och har ej försäljning påkallats av ägaren, skall dock tillstånd till försäljningen sökas hos rätten, om omständigheterna medger detta. Rätten får utan att höra ägaren meddela beslut i ärendet.

Särskilda bestämmelser

56 § Underlåter någon att behörigen eller i rätt tid tillhandahålla egendom, som omfattas av beslut om förfogande, skall polismyndighet lämna den handräckning som behövs för verkställighet av beslutet. Om dröjsmål kan medföra fara och polismyndighet icke är tillgänglig, får den myndighet som har utövat förfoganderätten själv verkställa beslutet.

Är fråga om förfogande för försvarsmaktens behov och skulle dröjsmål med verkställighet av beslutet om förfogande medföra allvarlig olägenhet, får myndighet som avses i första stycket vidtaga åtgärd som där sägs, även om ägaren eller innehavaren icke har fått del av beslutet.

57 § När tillämpningen av 4–6 §§ upphör, iakttages vad som föreskrives i 58–61 §§.

58 § Har egendom, som till följd av beslut enligt 5 § första stycket 1 skall tagas i anspråk med äganderätt, ännu ej övergått i statens ägo vid den i 57 § angivna tidpunkten, förfaller beslutet.

59 § Har beslut enligt 5 § första stycket 1 eller 2 om ianspråktagande av egendom med nyttjanderätt ej gått i verkställighet vid den i 57 § angivna tidpunkten, förfaller beslutet.

Har beslutet börjat verkställas före nyssnämnda tidpunkt och avser nyttjanderätten icke bestämd tid, skall den därefter icke gälla under längre tid

än som erfordras för avveckling av rättsförhållandet. Detsamma gäller om nyttjanderätt avser bestämd tid och egendomens ägare påfordrar att nyttjanderätten skall upphöra.

Har beslut enligt 5 § första stycket 2 om upphävande eller begränsning av nyttjanderätt, servitut eller liknande rätt till egendom ej vunnit laga kraft vid den i 57 § angivna tidpunkten förfaller beslutet, dock tidigast när annan genom förfogande i stället tillskapad rätt upphör.

60 § Har beslut om förfogande enligt 5 § första stycket 3–6 ej börjat tillämpas vid den i 57 § angivna tidpunkten, förfaller beslutet. I annat fall skall beslutet icke gälla under längre tid än som erfordras för avveckling av rättsförhållandet.

61 § Dispositionsförbud enligt 6 § gäller ej efter den i 57 § angivna tidpunkten.

62 § Genom denna lag inskränkes ej den rätt att tvångsvis taga i anspråk egendom eller tjänster som följer av annan lagstiftning.

63 § Under fredstid skall förfogande enligt denna lag förberedas enligt de grunder och av de myndigheter som regeringen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1978.

Genom lagen upphäves rekvisitionslagen (1942: 583), beredskapsförfogandelagen (1942: 584), rekvisitionsförordningen (1942: 586) och allmänna förfogandelagen (1954: 279).

Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som här ersatts genom bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ERIC KRÖNMARK
(Försvarsdepartementet)

